

تأثیر شاخصهای معماری بر رضایتمندی از نگاه ساکنان مجتمعهای مسکونی (مطالعه موردی: مجتمع مسکونی مهر سیرجان)

هادی ویسی^{۱*}، حمیده حسینیعلی زاده^۲

۱- استادیار و عضو هیأت علمی دانشگاه پیام نور. hadiveicy@pnu.ac.ir

۲- کارشناس ارشد معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد سیرجان.

چکیده

یکی از الگوهای مهم سکونتی در شهرها، مجتمعهای مسکونی است. مجتمعهای مسکونی به عنوان پیچیده ترین و اساسی ترین عملکرد در عرصه معماری سده بیستم است که محصول انقلاب صنعتی، روند فزاینده شهرنشینی و تراکم فضاهای سکونتی است. این پژوهش به دنبال بررسی شاخص های معماری موثر بر رضایتمندی ساکنان مجتمع های مسکونی مهر سیرجان است. جامعه آماری تحقیق، ساکنان مجتمعهای مسکونی مهر سیرجان و نمونه آماری تحقیق، تعداد ۲۱۰ نفر بوده است که به روش خوشه ای انتخاب شده است. ابزار گردآوری داده ها، پرسشنامه محقق ساخته بوده است که بر اساس دو مولفه شاخصهای معماری آسایش ساز و شاخصهای معماری هویت ساز در قالب طیف لیکرت و به تعداد ۲۵ گویه طراحی شده است. به منظور تحلیل داده های تحقیق، از روش آزمون T تک نمونه ای در نرم افزار SPSS و برای آزمون الگویابی معادلات ساختاری از نرم افزار Smart PLS 3 استفاده شده است. نتایج تحقیق نشان می دهد که شاخصهای معماری هویت ساز، ۴۲ درصد و شاخصهای معماری آسایش ساز، ۳۱ درصد بر روی میزان رضایتمندی ساکنان مجتمع های مسکونی شهر سیرجان تأثیر دارند.

واژگان کلیدی: مسکن، مجتمع مسکونی، رضایتمندی، شاخصه های معماری.

۱- مقدمه

خانه، مبدأ و مقصد زندگی روزمره انسان است. انسان برای کار و فعالیت اجتماعی از خانه خارج می شود و پس از انجام آن و کسب تجربه به خانه باز می گردد (ضرغامی، ۱۳۸۹: ۱۰۴). انسان بیش از هر مکانی با خانه خود سر و کار دارد و برای خواب، استراحت، نظافت، احساس امنیت و به طور کلی برای آسایش و آرامش به خانه پناه می آورد. این فضای مهم زندگی انسان، علاوه بر اینکه متأثر از شرایط اقلیمی، محیطی و فرهنگی بوده است، در دو سده اخیر تحت تأثیر تحولات اقتصادی، اجتماعی و تکنولوژیکی تغییر بسیار زیادی کرده است. بر اثر گسترش فزاینده شهرنشینی پس از انقلاب صنعتی در مغرب زمین و مشکلات کمبود مسکن برآمده از آن، باعث شد تا برنامه ریزان و سیاستگذاران، چاره کار را در طراحی و ایجاد «مجتمعهای مسکونی» پیدا کنند. گسترش قلمرو فضایی مدرنیته در یک سده اخیر و تأثیرپذیری ایران از تحولات سیاسی و اجتماعی آن و از جمله گسترش فزاینده شهرنشینی باعث شد تا مقوله مسکن در ایران نیز با مشکلات زیادی مواجه شود. پس از کشف و صادرات نفت در ایران و کسب درآمدهای ارزی فراوان از آن و توسعه شبکه حمل و نقل، روند شهرنشینی شدت بیشتری به خود گرفت و با نرخ رشد بالای جمعیت در ایران (حدود ۴ درصد) در نیمه دوم سده بیستم، مسأله مسکن به یکی از چالشهای پایدار شهری تبدیل شد.